

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 431/2016-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. mája 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Hlucháňovou, Červeňanského 540, Bytča, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 1 D 117/2014 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 275/98),

alternatívne tiež porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 1 D 117/2014 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 275/98), a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Hlucháňovou, Červeňanského 540, Bytča, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 D 117/2014 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 275/98, ďalej aj „napadnuté konanie“), alternatívne tiež porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom dedičského konania po poručiteľke, ktoré bolo vedené pred notárom ako súdnym komisárom a bolo ukončené vydaním osvedčenia o dedičstve sp. zn. D 275/98, Dnot 97/98 z 21. decembra 1998, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31. decembra 1998 (ďalej len „osvedčenie o dedičstve“). Osvedčením o dedičstve nadobudol sťažovateľ ako jediný závetný dedič hnutel'ný a nehnuteľný majetok po poručiteľke.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že 3. augusta 2015 sa z informatívneho výpisu z katastra nehnuteľností dozvedel, že okresný súd vydal opatrenie č. 17-676/2015, Spr 483/14 z 23. mája 2014 (ďalej len „opatrenie z 23. mája 2014“), ktorým bola vec pôvodne vedená okresným súdom pod sp. zn. D 275/98 zapísaná pod sp. zn. 1 D 117/2014 a pridelená náhodným výberom sudcovi okresného súdu, t. j. v právoplatne skončenom

konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. D 275/98 sa opätovne začalo konať pod novou sp. zn. 1 D 117/2014. Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd mu opatrenie z 23. mája 2014 „do dnešného dňa nedoručil, čo sťažovateľ považuje za odňatie procesných práv účastníka konania a pozbavenie jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR“.

Sťažovateľ argumentuje, že osvedčenie o dedičstve nikdy nebolo „žiadnym nadriadeným súdnym orgánom v zákonom upravenom riadnom inštančnom postupe zrušené ani zmenené“. Vzhľadom na uvedené preto okresný súd na základe nezákonného paaktu (opatrenia z 23. mája 2014) „bez návrhu začal znovu v tej istej právoplatne skončenej dedičskej veci konať. Sťažovateľ má za to, že zo strany Okresného súdu Námestovo došlo k hrubému procesnému pochybeniu z dôvodu, že Okresný súd Námestovo nerešpektoval prekážku rei iudicata vo veci sp. zn. D/275/98, a to osvedčenie o dedičstve..., ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.1998. Uvedeným postupom... porušil Okresný súd Námestovo ústavné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Je ústavne neakceptovateľné, aby súd rozhodol z úradnej moci vo forme tzv. opatrenia o tom, že po 17 rokoch od právoplatného skončenia konania o dedičstve sp. zn. D/275/98 bude znovu vo veci konať. ... Sťažovateľ má za to, že opatrenie... ako nezákonný paakt by nemalo vyvolať žiadne právne účinky.“.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že [REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“) sa návrhom doručeným Okresnému súdu Žilina 2. marca 1999 domáhal proti sťažovateľovi (ako odporcovi v 1. rade) vydania hnutel'ného a nehnuteľného majetku nadobudnutého osvedčením o dedičstve v súlade s § 485 Občianskeho zákonníka; konanie bolo vedené Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 2 C 317/1999. Navrhovateľ (zákonný dedič) svoj návrh odôvodnil namietaním platnosti závetu, na základe ktorého bol za závetného dediča po poručiťke označený sťažovateľ, ktorý v končenom dôsledku na základe osvedčenia o dedičstve aj nadobudol hnutel'ný a nehnuteľný majetok po poručiťke. Neplatnosť závetu navrhovateľ, resp. jeho splnomocnený zástupca namietali už v konaní pred notárom ako súdnym komisárom 21. decembra 1998. Aj napriek námietke neplatnosti závetu notár ďalej konal ako s dedičom len so sťažovateľom.

Na základe ďalších návrhov navrhovateľa Okresný súd Žilina uzneseniami sp. zn. 2 C 317/1999 z 11. októbra 2005 a z 5. mája 2008 pripustil zmenu žalobného návrhu a súčasne rozhodol o pripustení ďalších účastníkov na strane odporcov (odporcovia v 2. až 4. rade). Po pripustení zmeny žalobného návrhu Okresný súd Žilina rozsudkom sp. zn. 2 C 317/1999 zo 17. októbra 2008 sťažovateľovi uložil povinnosť vydať navrhovateľovi sumu 20 057,60 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % od 21. augusta 1998 do zaplatenia, zostatok vkladu na vkladnej knižke v sume 12 786,70 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 21. augusta 1998 až do zaplatenia, vo zvyšnej časti návrh na zaplatenie sumy 8 632,50 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 21. augusta 1998 zamietol, návrh voči odporkyňi vo 4. rade o vydanie nehnuteľnosti ako oprávnenenej dedičke zamietol a návrh voči odporcom v 2. a 3. rade zamietol. Okresný súd Žilina zároveň označeným rozsudkom zaviazal sťažovateľa zaplatiť navrhovateľovi trov konania, odporcom v 2. až 4. rade náhradu trov konania nepriznal a rozhodol, že o náhrade trov štátu rozhodne samostatným uznesením.

Následne Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní uznesením sp. zn. 9 Co 51/2009 zo 14. mája 2009 (ďalej len „uznesenie zo 14. mája 2009“) odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 2 C 317/1999 zo 17. októbra 2008 potvrdil vo výrokoch, ktorým Okresný súd Žilina zamietol návrh voči odporcom v 2. a 3. rade, nepriznal náhradu trov konania odporcom v 2. a 3. rade a náhradu trov štátu ponechal samostatnému uzneseniu, v ostatných častiach rozsudok Okresného súdu Žilina zo 17. októbra 2008 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia krajského súdu zo 14. mája 2009 sa poukazuje na pochybenie Okresného súdu Žilina, ktorý sa podľa záveru odvolacieho súdu nedostatočným spôsobom vysporiadal s námietkou sťažovateľa a neskúmal, či osvedčenie o dedičstve už mohlo nadobudnúť právoplatnosť, a teda či je splnený základný predpoklad na postup podľa § 485 Občianskeho zákonníka.

Po vrátení veci na ďalšie konanie Okresný súd Žilina rozsudkom sp. zn. 2 C 317/1999 z 3. decembra 2009 (ďalej len „rozsudok z 3. decembra 2009“) návrh, aby

sťažovateľa zaviazal uhradiť navrhovateľovi istinu v sume 665,79 € spolu so 17,6 % úrokom od 21. augusta 1998 do zaplatenia a zostatok vkladu na vkladnej knižke v sume 710,99 € spolu s úrokom 17,6 % ročne od 21. augusta 1998 až do zaplatenia, zamietol, návrh voči odporkyni vo 4. rade na vydanie nehnuteľnosti zamietol a navrhovateľa zaviazal zaplatiť sťažovateľovi a odporkyni vo 4. rade trovy konania. Následne Okresný súd Žilina doplnčacím rozsudkom sp. zn. 2 C 317/1999 zo 17. decembra 2009 (ďalej len „doplnčací rozsudok zo 17. decembra 2009“) zamietol aj alternatívny návrh, aby sťažovateľ vydal navrhovateľovi aj bezdôvodné obohatenie v sume 56 429,66 € s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % od 21. augusta 1998 do zaplatenia. V rámci odvolacieho konania bol následne rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 80/2010, 9 Co 81/2010 z 31. marca 2010 (ďalej len „rozsudok z 31. marca 2010“) rozsudok Okresného súdu Žilina z 3. decembra 2009 v spojení s doplnčacím rozsudkom zo 17. decembra 2009 potvrdený ako vecne správny.

V rozsudku krajského súdu z 31. marca 2010 odvolací súd tiež sformuloval otázku zásadného významu spočívajúcu v tom, *„či môže osoba stratiť postavenie účastníka dedičského konania aj napriek skutočnosti, že súdny komisár vyriešil otázku okruhu účastníkov bez toho, aby prihliadal na námietky v tomto smere a nepostupoval v zmysle ust. § 175k ods. 2 O. s. p. a či teda dedičské rozhodnutie mohlo nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť aj bez toho, aby bolo doručené takémuto (vylúčenému) účastníkovi (tak, ako je už vyššie uvedené, odvolací súd zaujal stanovisko, že osvedčenie o dedičstve za takéhoto stavu nemohlo nadobudnúť právoplatnosť)“*. Sformulovaním otázky zásadného významu krajský súd pripustil, aby sa proti jeho rozhodnutiu mohlo v súlade s § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v znení platnom a účinnom v relevantnom čase podať dovolanie. Navrhovateľ túto možnosť využil a podal dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 26/2011 z 28. februára 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. apríla 2012 (ďalej len „rozsudok z 28. februára 2012“), tak, že dovolanie navrhovateľa zamietol. V odôvodnení rozsudku z 28. októbra 2012 sa však okrem iného uvádza:

„... Nakoľko však súd (súdny komisár) nepostupoval v dedičskom konaní po poručiťelke... v zmysle zákona (§ 175k ods. 2 O. s. p.), žalobca je naďalej účastníkom dedičského konania, bolo povinnosťou súdneho komisára s ním naďalej konať, doručiť mu

dedičské rozhodnutie (osvedčenie o dedičstve), proti ktorému mal žalobca právo podať opravný prostriedok proti časti rozhodnutia, ktorým bol ustálený okruh dedičov. Možno teda uzavrieť, že rozhodnutie o dedičstve po poručiteľke... doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť...“

Sťažovateľ vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu z 28. februára 2012 namieta, že súčasťou jeho odôvodnenia bol zovšeobecňujúci záver, podľa ktorého „*pokiaľ nebolo jednému z účastníkov konania o dedičstve rozhodnutie vo veci samej doručené nemohlo toto konanie právoplatne skončiť. Sťažovateľ má za to, že jedinou časťou súdneho rozhodnutia spôsobilou nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť je výrok rozhodnutia. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/26/2011 zo dňa 28. 02. 2012, a to v žiadnom z jeho právoplatných a vykonateľných výrokov, nie je uvedené, že osvedčenie o dedičstve Okresného súdu Námestovo sp. zn. D/275/98 sa zrušuje. Sťažovateľ má za to, že postupom Okresného súdu Námestovo bolo porušené jeho ústavné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, nakoľko Okresný súd Námestovo nesprávne interpretujúc rozhodnutie Najvyššieho súdu... začal v rozpore s prekážkou rei iudicata v tej istej veci znovu konať (teda začal znovu konať vo veci sp. zn. D/275/98).“*

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že navrhovateľ doručil okresnému súdu 7. apríla 2014 „*žiadosť o doručenie Osvedčenia o dedičstve spis. zn. D 275/98, Dnot 97/98“ (ďalej aj „žiadosť navrhovateľa o doručenie osvedčenia“), ktorú odôvodnil takto:*

„Nakoľko však súd (súdny komisár) nepostupoval v dedičskom konaní po poručiteľke... v zmysle zákona (§ 175k ods. 2 O. s. p.), žalobca je naďalej účastníkom dedičského konania, bolo povinnosťou súdneho komisára s ním ďalej konať, doručiť mu dedičské rozhodnutie (osvedčenie o dedičstve), proti ktorému mal žalobca právo podať opravný prostriedok proti časti rozhodnutia, ktorým bol ustálený okruh dedičov.“ Ústavný súd zistil, že citovaná časť žiadosti navrhovateľa je doslovne prevzatá z už citovanej časti odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu z 28. februára 2012.

Po doručení žiadosti o doručenie osvedčenia predsedníčka okresného súdu opatrením z 23. mája 2014 nariadila zapísať vec pôvodne vedenú pod sp. zn. D 275/1998,

Dnot 97/1998 pod novú spisovú značku a prideliť ju náhodným výberom sudcovi okresného súdu z dôvodu, že „Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR č. 2 Cdo 26/2011 zo dňa 28. 02. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 19. 04. 2012 osvedčenie o dedičstve D 275/1998, Dnot 97/1998 zo dňa 15. 12. 1998, vedené po poručiteľke... doteraz nebolo doručené jednému z dedičov.“.

Vec bola pod novou sp. zn. 1 D 117/2014 následne pridelená zákonnej sudkyňi 28. mája 2014, ktorá vydala 30. mája 2014 pokyn na doručovanie osvedčenia o dedičstve navrhovateľovi, ktorý si osvedčenie prevzal 6. júna 2014.

Sťažovateľ vyjadruje presvedčenie, že „je ústavne neakceptovateľné, aby právo na súdnu ochranu jedného jednotlivca bolo bez náležitého odôvodnenia povýšené nad právo na súdnu ochranu iného jednotlivca. ... v danom prípade bolo postupom Okresného súdu Námestovo právo účastníka dedičského konania sp. zn. D/275/98 [REDAKOVANÉ] povýšené nad právo na súdnu ochranu sťažovateľa.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v dedičskej veci sp. zn. 1 D/117/2014 (predtým sp. zn. D/275/98) porušené boli.

2. Opatrenie Okresného súdu Námestovo zo dňa 23. 05. 2014 č. 17-676/2015 sa zrušuje a Okresnému súdu Námestovo sa zakazuje v dedičskej veci sp. zn. 1 D/117/2014 (predtým sp. zn. D/275/98) opätovne konať.

3. Okresný súd Námestovo je povinný uhradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 296,44 €... na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

Pre prípad, že by ústavný súd „dospel k právnenému záveru, že... je ústavne konformné, aby Okresný súd Námestovo v dedičskej veci sp. zn. 1 D/117/2014 (predtým sp. zn.

D/275/98) pokračoval v konaní, sťažovateľ namieta porušenie svojho ústavného práva podľa citovaného článku 48 ods. 2 ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“. Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta, že ak okresný súd „odvodzuje svoje oprávnenie znovu konať v dedičskej veci sp. zn. D/275/98 z obsahu rozsudku NS SR sp. zn. 2 Cdo/26/2011 zo dňa 28. 02. 2012, tak potom sťažovateľ osobitne zdôrazňuje, že predmetné rozhodnutie NS SR nadobudlo právoplatnosť ešte dňa 19. 04. 2012 a Okresný súd Námestovo od 19. 04. 2012 nevykonal žiadny, skutočne žiadny úkon smerujúci k právoplatnému skončeniu veci. Po viac ako 3 rokoch od vydania rozsudku NS SR sp. zn. 2 Cdo/26/2011 Okresný súd Námestovo nevykonal ani jediný procesný úkon vo veci sp. zn. 1 D/117/2014 (predtým sp. zn. D/275/98), aby aspoň formálne naplnil požiadavku podľa § 6 OSP, ktorá však vyplýva priamo z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR“.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru sťažovateľ argumentuje, že k nemu došlo tým, že „... 17 rokov nemohol využiť akýkoľvek právny prostriedok nápravy, aby sa domohol ochrany práv, ktoré boli porušené nezákonným postupom notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve sp. zn. D/275/98. Sťažovateľ nemohol podávať sťažnosti na neprimeranú dĺžku konania sp. zn. D/275/98 v roku 2000, ani v roku 2002 ani v roku 2004 ani v roku 2010, lebo až v roku 2012 malo byť údajne NS SR vo veci sp. zn. 2 Cdo/26/2011 rozhodnuté o tom, že dedičské konanie sp. zn. D/275/98 stále prebieha.“.

Podľa sťažovateľa bol okresný súd „aj po vydaní rozsudku NS SR... nečinný, neinformoval sťažovateľa o úmrtí notára, ktorý vo veci sp. zn. D/275/98 konal, neinformoval sťažovateľa o vydaní opatrenia č. 17-676/2015. Úplne vecne možno konštatovať, že Okresný súd Námestovo nekonal čím sťažovateľovi odňal možnosť konať pred súdom a súčasne porušil jeho ústavné práva na súdnu ochranu a primeranú dĺžku konania.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v dedičskej veci sp. zn. 1 D/117/2014 (predtým sp. zn. D/275/98) porušené boli.

2. Okresnému súdu Námestovo prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 D/117/2014 (predtým sp. zn. D/275/98) konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi... sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 8 000 €...

4. Okresný súd Námestovo je povinný uhradiť sťažovateľovi... trovy konania v sume 296,44 €.“

Priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľ odôvodňuje zjavne neprimeranou dĺžkou „trvania dedičského konania... a to 17 rokov... Počas trvania súdneho konania o dedičstve sp. zn. 1 D/117/2014 (predtým sp. zn. D/275/98) trpí sťažovateľ stavom právnej neistoty, ktorý naňho i na členov jeho rodiny negatívne psychické dôsledky. Napokon súdne konania zatažujú sťažovateľa i finančne. Neprimeranou dĺžkou konania je sťažovateľ poškodený ako občan, trvajúce spory ho obmedzujú vo viacerých životných sférach. Pre priznanie finančného zadostučinenia je však rozhodujúca najmä jeho dĺžka, ktorá v danom prípade je 17 rokov.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh

predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Sťažovateľ tvrdí, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstatou argumentácie, ktorou sťažovateľ odôvodňuje porušenie svojich práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je procesné pochybenie okresného súdu spočívajúce v prelomení právnej istoty nastolenej právoplatným a vykonateľným osvedčením o dedičstve, ku ktorej malo dôjsť postupom okresného súdu, ktorý bez zrušenia tohto osvedčenia v riadnom či mimoriadnom inštančnom postupe začal vo veci sťažovateľa znovu konať. Okresný súd tak podľa sťažovateľa nerešpektoval prekážku *res iudicata* a svojím postupom v dedičskej veci porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd si v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal od okresného súdu spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie, z ktorého zistil, že po pridelení veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. 1 D 117/2014 (pôvodne vedenej pod sp. zn. D 275/98) zákonnej sudkyňi, táto vydala 30. mája 2014 pokyn na doručovanie osvedčenia o dedičstve

navrhovateľovi, ktorý si ho prevzal 6. júna 2014. Následne okresný súd uznesením sp. zn. 1 D 117/2014 z 19. októbra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 19. októbra 2015“) odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP žiadosť navrhovateľa o pokračovanie v predmetnom dedičskom konaní ako oneskorene podanú. Uznesenie okresného súdu z 19. októbra 2015 bolo sťažovateľovi doručené 5. novembra 2015.

Dňa 20. novembra 2015 podal navrhovateľ proti uzneseniu okresného súdu z 19. októbra 2015 odvolanie, ktoré bolo sťažovateľovi doručené na vyjadrenie 24. novembra 2015. Sťažovateľ sa k odvolaniu navrhovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 19. októbra 2015 vyjadril podaním doručeným okresnému súdu 1. decembra 2015. O odvolaní navrhovateľa z 20. novembra 2015 rozhodol krajský súd ako odvolací súd uznesením sp. zn. 11 CoD 11/2015 z 11. februára 2016 tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil; označené uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 29. februára 2016.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

Vychádzajúc zo svojich zistení, ústavný súd považuje v prvom rade za potrebné poukázať na už citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto

práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť (m. m. IV. ÚS 236/07).

V súvislosti s princípom subsidiarity ústavný súd vo svojej judikatúre taktiež opakovane vyslovuje, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je len také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktorého nápravu nemožno dosiahnuť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku, prípadne v Trestnom poriadku (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06). Pokiaľ bola náprava vo veci sťažovateľa vykonaná v rámci všeobecného súdnictva, ústavný súd v zásade nemôže vysloviť porušenie označeného základného práva sťažovateľa (I. ÚS 191/06, IV. ÚS 263/08). Ústavný súd zároveň poznamenáva, že vzhľadom na zmysel a účel sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ako špecifického právneho prostriedku ochrany pred porušením základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej zmluvy je neodmysliteľnou súčasťou rozhodovania o takejto sťažnosti aj posúdenie, či sťažovateľovi bola napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci spôsobená (reálna) ujma, resp. či mu ešte takáto ujma v čase rozhodovania ústavného súdu (reálne) hrozí. V situácii keď ústavný súd zistí, že sťažovateľovi napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nebola spôsobená žiadna ujma, resp. mu už žiadna hrozba ujmy v čase rozhodovania nehrozí, neexistuje relevantný dôvod na vyslovenie porušenia ústavou garantovaných práv, v opačnom prípade by totiž rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nadobudlo akademický charakter.

Aplikujúc uvedené právne názory na vec sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že v období po doručení sťažnosti ústavnému súdu okresný súd vo veci sťažovateľa ďalej konal, keď uznesením z 19. októbra 2015 odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP žiadosť navrhovateľa o pokračovanie v predmetnom dedičskom konaní ako oneskorene podanú, pričom toto uznesenie nadobudlo (v spojení s potvrdzujúcim uznesením krajského súdu ako odvolacieho súdu z 20. novembra 2015) právoplatnosť 29. februára 2016. Za týchto okolností už sťažovateľovi v čase predbežného prerokovania jeho sťažnosti ústavným súdom zjavne nehrozí žiadna ujma z toho, že opatrením predsedníčky okresného súdu z 23. mája 2014 bolo obnovené dedičské konanie vedené pôvodne pod sp. zn. D 275/98, keďže v dôsledku ďalšieho postupu okresného súdu (potvrdeného krajským súdom) je už osvedčenie o dedičstve z 21. decembra 1998 nenapadnuteľné vnútroštátnymi právnymi prostriedkami nápravy.

Za uvedených okolností neprichádza vzhľadom na rešpektovanie princípu subsidiarity do úvahy vyslovenie porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu, keďže v napadnutom konaní zabezpečil nápravu v prospech sťažovateľa svojím ďalším postupom okresný súd. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní (alternatívny petit)

Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti sťažnosti v prvom rade poukazuje na § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v posudzovanom prípade navyše zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom v zmysle § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ sťažnosťou domáha. Ústavný súd teda

môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, t. j. v tomto prípade o druhom alternatívnom petite sťažnosti. Podľa alternatívneho petitu sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Tvrdenia o porušení sťažovateľom označeného práva podľa čl. 13 dohovoru v príčinnej súvislosti s postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré sťažovateľ uvádza iba v texte sťažnosti mimo petitu, možno podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu považovať iba za súčasť jeho argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07). Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti alternatívneho petitu predbežne prerokoval len v rozsahu namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil

sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne aj z iných dôvodov, napr. vtedy ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru argumentuje, že dedičská vec nie je ukončená ani po 17 rokoch, pričom v prípade, ak okresný súd odvádza svoju právomoc vo veci opätovne konať z obsahu rozsudku najvyššieho súdu z 28. februára 2012, potom od nadobudnutia právoplatnosti označeného rozhodnutia najvyššieho súdu (19. apríla 2012, pozn.) okresný súd nevykonal žiadny úkon smerujúci k právoplatnému ukončeniu veci, „aby aspoň formálne naplnil požiadavku podľa § 6 OSP, ktorá však vyplýva priamo z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR“.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti považuje za nevyhnutné vymedziť v reakcii na argumentáciu sťažovateľa v prvom rade obdobie (časové hranice) napadnutého konania, vo vzťahu ku ktorému a sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. obdobia, v ktorom reálne možno uvažovať o porušení týchto práv.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval.

Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáhala odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. I. ÚS 41/02).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd začal napadnuté konanie (pôvodne vedené pod sp. zn. D 275/98) uznesením sp. zn. D 275/98 z 20. augusta 1998 v súlade s § 175 ods. 2 OSP a 26. októbra 1998 v súlade s § 38 ods. 1 OSP poveril notára ako súdneho komisára vykonaním potrebných úkonov vo veci prerokovania dedičstva po poručiťke. Dňa 21. decembra 1998 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci prerokovania dedičstva po poručiťke, na ktorom bolo vydané osvedčenie o dedičstve sp. zn. D 275/98, Dnot 97/98, ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve v zmysle § 175zca OSP, pričom pôvodne bola jeho právoplatnosť vyznačená 31. decembra 1998.

Požiadavka stability súdneho rozhodnutia je prejavom princípu právnej istoty, ktorý predstavuje jeden zo základných princípov právneho štátu vyplývajúcich z čl. 1 ods. 1 ústavy a zabezpečuje sa prostredníctvom právoplatnosti súdneho rozhodnutia (m. m. III. ÚS 179/2013). Na úrovni zákona je v rámci občianskeho súdneho konania princíp právnej istoty zabezpečený právoplatnosťou súdneho rozhodnutia garantovaný prostredníctvom § 159 ods. 3 OSP, podľa ktorého len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Právna istota účastníkov príslušného súdneho konania platí (je zabezpečená) až dovtedy, kým v ňom nedôjde k právne relevantnému spochybneniu právoplatného rozhodnutia. V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci bol stav právnej neistoty sťažovateľa v rámci konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. D 275/98, Dnot 97/98 odstránený vydaním osvedčenia o dedičstve, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31. decembra 1998. Právoplatnosť osvedčenia o dedičstve bola „spochybnená“ až rozsudkom najvyššieho súdu z 28. februára 2012, na základe ktorého sa navrhovateľ podaním doručeným okresnému súdu 7. apríla 2014 domáhal doručenia osvedčenia o dedičstve.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že v období od nadobudnutia právoplatnosti osvedčenia o dedičstve (do 31. decembra 1998) do nadobudnutia

právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu z 28. februára 2012 (do 19. apríla 2012) sa sťažovateľ nenachádzal v stave právnej neistoty, a preto o tomto období ani nemožno uvažovať ako o období, v ktorom mohlo dochádzať k porušovaniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ako vyplýva z opatrenia predsedníčky okresného súdu z 23. mája 2014, dôvodom na „*pokračovanie v napadnutom konaní*“ bol právny názor vyjadrený v odôvodnení rozsudku najvyššieho súdu z 28. februára 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. apríla 2012. Na základe uvedeného ústavný súd ustálil, že za moment, kedy k pokračovaniu napadnutého konania došlo, treba považovať nadobudnutie právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu z 28. februára 2012, z ktorého vyplýva, že osvedčenie o dedičstve nebolo doteraz doručené jednému z dedičov (teda 19. apríl 2012).

Po vymedzení obdobia (časových hraníc) napadnutého konania, v rámci ktorého mohlo podľa názoru ústavného súdu dôjsť k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd pristúpil k preskúmaniu postupu okresného súdu v napadnutom konaní na účely posúdenia, či v ňom mohlo dôjsť k zbytočným prietahom spôsobeným okresným súdom.

Ešte pred samotným preskúmaním postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd považuje za žiaduce poukázať na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že sťažnosť, ktorou sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, možno odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú predovšetkým vtedy, ak „celková doba konania pred súdom..., ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. vtedy, ak „na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval možné porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (III. ÚS 204/09).

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom napadnutého konania je prerokovanie dedičstva, ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej úkony povereného notára ako súdneho komisára sa v konaní o dedičstve považujú za úkony súdu, ktorými možno spôsobiť zbytočné prietahy v konaní (III. ÚS 47/00, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 3/05).

Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, ktorý si ústavný súd od okresného súdu zapožičal, zistil tieto skutočnosti:

1. Napadnuté konanie začalo 20. augusta 1998, pričom poverený notár vykonal predbežné šetrenie vo veci 10. novembra 1998.

2. Dňa 25. novembra 1998 notár vyzval zákonného dediča (navrhovateľ) na označenie nehnuteľností, ktorých vlastníčkou bola poručiťka. Notár zároveň zákonnému dedičovi 1. decembra 1998 oznámil, že mu bol predložený závet, v ktorom bol opomenutý.

3. Dňa 1. decembra 1998 notár predvolal závetného dediča (sťažovateľ) a zákonného dediča (navrhovateľ) na pojednávanie nariadené na 11. december 1998.

4. Podaním zo 6. decembra 1998 navrhovateľ požiadala o odročenie pojednávania na neskorší termín.

5. Dňa 21. decembra 1998 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci prerokovania dedičstva po poručiťke za účasti sťažovateľa a navrhovateľa, na ktorom bolo vydané osvedčenie o dedičstve sp. zn. D 275/98, Dnot 97/98, ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve v zmysle § 175zca OSP (pôvodne vyznačená právoplatnosť 31. decembra 1998).

6. Okresný súd v napadnutom konaní pokračoval až 30. mája 2014, keď vydal pokyn na doručovanie osvedčenia o dedičstve navrhovateľovi, ktorý toto osvedčenie prevzal 6. júna 2014. Z úradného záznamu z 23. septembra 2014 na č. l. 61 vyplýva, že žiadosť o pokračovanie v dedičskom konaní nebola navrhovateľom podaná.

7. Zákonná sudkyňa vydala 29. septembra 2014 pokyn (zažurnalizovaný na č. l. 62) na zistenie, či návrh na pokračovanie v napadnutom konaní nebol podaný pod starou spisovou značkou.

8. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 17. októbra 2014 výzvu na vyjadrenie sa k doručeniu osvedčenia o dedičstve s doložkou právoplatnosti, ktorú

považoval za mylne vyznačenú, na ktorú zákonná sudkyňa reagovala podaním doručením navrhovateľovi 23. januára 2015. Na č. 1. 67 je úradný záznam súdnej tajomníčky o nesprávnosti doručenia osvedčenia o dedičstve s vyznačenou doložkou právoplatnosti a oznámenie o doručovaní osvedčenia o dedičstve bez tejto doložky právoplatnosti.

9. Dňa 16. júna 2015 okresný súd oznámil Okresnému úradu Bytča, katastrálnemu odboru, že osvedčenie o dedičstve nenadobudlo právoplatnosť.

10. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 29. júna 2015 žiadosť o pokračovanie v napadnutom dedičskom konaní. Dňa 2. júla 2015 žiadosť o pokračovanie v napadnutom konaní podal aj navrhovateľ.

11. O žiadosti o pokračovanie v konaní o dedičstve z 29. júna 2015 rozhodol okresný súd uznesením z 19. októbra 2015, ktorým žiadosť odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP ako oneskorene podanú.

12. Krajský súd uznesením sp. zn. 11 CoD 11/2015 z 11. februára 2016 uznesenie okresného súdu z 19. októbra 2015 potvrdil ako vecne správne (právoplatné 29. februára 2016, pozn.). Na základe uvedených skutočností osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť 24. júna 2014.

Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej už viackrát vyslovil, že „nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov“ (IV. ÚS 203/03), pričom jednorazový (aj dlhodobejší) priesťah v konaní súdu nemusí bez ďalšieho automaticky smerovať k záveru, že v konaní došlo k zbytočným priesťahom. Pojem „zbytočné priesťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priesťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priesťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Z analýzy priebehu napadnutého konania vyplýva, že v postupe okresného súdu možno identifikovať jedno dlhšie časové obdobie jeho nečinnosti. Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu z 28. februára 2012 (19. apríla 2012, pozn.) okresný súd totiž v dedičskej veci po poručiťke pokračoval až 30. mája 2014, keď vydal pokyn na doručovanie osvedčenia o dedičstve navrhovateľovi, hoci nepochybne mal možnosť vydať tento pokyn skôr, a to bez ohľadu na to, že navrhovateľ sa pokračovania v napadnutom konaní domáhal až žiadosťou z 29. júna 2015. Túto ojedinelú dlhodobú nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní síce nemožno ospravedlňovať, ale ústavný súd v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci považuje za potrebné zohľadniť aj ďalšie skutočnosti, a to predovšetkým skutočnosť, že okresný súd po 30. máji 2014 už vykonával úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty plynulo, pričom vo veci rozhodol uznesením z 19. októbra 2015, ktoré v spojení s uznesením krajského súdu z 11. februára 2016 nadobudlo právoplatnosť 29. februára 2016, t. j. v čase predbežného prerokovania sťažnosti je už napadnuté konanie právoplatne skončené. Ústavný súd navyše vzal do úvahy aj skutočnosť, že sťažovateľ mohol začať reálne pociťovať stav právnej neistoty až od 29. júna 2015, keď sa (podľa svojho vlastného tvrdenia) z informatívneho výpisu z katastra nehnuteľností prvýkrát dozvedel o tom, že okresný súd začal v napadnutom konaní opätovne konať.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci by mu zistená nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní neumožňovala po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 96/2011, III. ÚS 541/2011, III. ÚS 7/2015). Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku už nebol právny dôvod zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2016